

28. Jul. 1844

FACTS

Date:

28. Jul. 1844

Page number:

Dagbog B, side 114-116

TRANSCRIPTION

Vognstrup 28 July 1844.

Igaar var [jeg] med Neergaards¹ paa Kaastrupgaarden hos Forpagterens Broder: Ryberg Neergaard,² en underlig, gammel Pebersvend. Derfra gik jeg med Ludvig Neergaard,³ en Søn af Assesoren paa Vedbygaard, ind til Kallundborg og besøgte min kjære Moder⁴ hos de gamle Bedsteforældre.⁵ Ved vor Tilbagekomst seent iaftes laae her Brev til mig fra Lorenz Frølich, der nu er i Kjøbenhavn. Det skal blive en Glæde atter at gjensee min Ungdoms bedste Ven efter hans 4 Aars Ophold i Tydskland. Han skriver saa kjærligt om, hvad der er hændt mig, han forstaar mig nu som altid. Maatte han kun nu blive her i Landet, saa skulde gamle Dage fornyes, da Glæden over den Enes Arbeid drev den Anden frem. Det vil blive en Fest atter at vandre med ham i Naturen og kunne tale med ham om Alt, hvad der ligger os paa Hjerte. Jeg oppebier nu kun Høyens Ankomst for at vise ham mine Studier, da flyver jeg glad til Byen, der ellers kun har lidet tiltrækkende. – Jeg har efter Evne studeret Dyrene, men det er et vanskeligt Fag, da Modellerne er saa urolige, og jeg næsten Intet kan gjøre uden Andres Hjælp. Jeg maa, naar jeg skal male dem, have Nogen til at holde Modellen og idelig dreie og rette paa den, for at •115• bevare den begyndte Stilling. Men den Nøiagtighed, som man forlanger [overstreget: hvor Talen er om] [i] Fremstilling af det menneskelige Legeme, kan der jo ikke være Tale om; det er vanskeligt at kontrollere Dyremaleren, et Spillerum jeg dog ingenlunde har i Sinde at benytte, da Sandheden maa gaae for Alt, og tillige har det mærkeligt Overbevisende ved sig, saa man føler: ja, saaledes er det virkeligt i Naturen. Derfor jo mere jeg kan faae ind i mine Fremstillinger, jo bedre, og jo mere jeg kan faae under samme Betingelser, jo bedre; men det er mig næppe muligt at fuldføre Studiet af et Dyr altid under samme Belysning, samme Dagstid, endsige Studier til en heel Gruppe. Der bliver altid Meget, som maa overlades Hukommelse og et rigtigt, øvet Øie. Derfor maa jeg endnu bestandig stole meget paa det, hvad jeg lærer ved mine Besøg i Stalde og paa Malkepladser. Jeg veed, at Høyen vil bekæmpe dette paa det Ivrigste, men Tiden, der maaskee vil bringe mig en talløs Mængde Studier er det Eneste, der kan give mig den Sikkerhed, som det unægteligt er: at have Studie til Alt. Jeg kan nu engang ikke ret godt lide det, jeg synes at Maleren maa og bør kunne huske, og kan i hvert Fald ikke skaffe Studier i en saadan Mængde. Det •116• er ikke som med Figurmaleren, der kan tage sine Modeller ind i sit Værksted, og der commandere dem, som han vil, [overstreget: et] en Beqvemmelighed, der drives til Uvæsen og lader dem glemme at deres Fremstilling tit er Scener i fri Luft, hvor Alt viser sig paa en anden Maade; men hvormange erindre vel det. Jeg tør ikke anføre Frølichs Arbeider som Mønstere, men hans Maade at tage og benytte Studier paa vare dog mere genial, end de Fleestes. Naar han klædte sig af og paa tegnede pa han efter sig selv, stod selv Model med Drapperi om sig for et stort Speil og

malede løs derefter; jeg eier selv et net Studie til et Skjørt til hans Ingeborg, som paa den Maade blev til. Deri var dog mere Liv, end naar de føre Studierne efter kjedelige Modeller, der ikke engang forstaae at stille sig, lige ind i Malerierne. Hvor uendelig vanskeligt er det at bevare Natur og Sandhed i Bevægelser, Gesticulationer og Stillinger – det kan sandelig ikke overlades en Model, men det maa opfattes i Livet [overstreget: af Maleren] og huskes af Maleren. –

¹ Antagelig Vognserups forpagter Christen Peter Neergaard (1793-1860) og dennes hustru Ane Sophie Neergaard, f. Braastrup (ca. 1795-1866).

² Niels Ryberg Neergaard (f. 1796).

³ Ludvig Adolf Neergaard (1824-1904), søn af Peter Sigvard Neergaard (1784-1858), der i årene 1818-1844 var ejer af Vedbygaard.

⁴ Cathrine (Trine) Lundbye, f. Bonnevie (1792-1863).

⁵ Lundbyes morfar og mormor, Emanuel Bonnevie (1763-1846) og Anna Olava Bonnevie, f. Gundersen (1764-1847).

Nagstrup 28 Juli 1844.

Jeg var med Margarete paa Naastrupgaard hos
Frøystensens Bønder: Nyberg Nergaard, en underlig, gammel
Pederseend. Derfra gik jeg med Ludvig Nergaard, en søn
af Andersen paa Nidbygaard, ind til Kallim. Steg og kom
til min kjære Moder hos de gamle Røsteforældre.
Ved en Tilbagekomst sent: efter læse hos Peder til mig
fra Loreng Frølich, der var en i Njæken haaret. Det skal
blive en Glæde atter at gjensee min Morgens bedste Ven
efter hans 4 års Ophold i Tydskland. Man skriver nu
by kjærligt om, hvad der er hendet mig, man forstærker
mig om aarn altid. Maatte han kun om blive her i
Landet, saa skulde gamle Dage fremgaa, da Glæden
over dens Enes Arbeid daa den Anden frems. Det vil
blive en Fest atter at sande med ham i Naturen
og kunne tale med ham om Alt, hvad der ligger
os paa Hjerte. Jeg opphæver nu min klagers Bøst
for at vise ham mine Studier, da følger jeg glad
til Byen, der ellers kun har lidt tiltrækkende. —
Jeg har efter Læses studieret Bøgerne, men det er et uen-
skeligt Fag, da Modellerne er saa mangfoldige, og jeg no-
den Intet kan gjøre uden Andes hjælp. Jeg mener,
naar jeg skal male dem, haare Møbler til at male
Modellen og idelig den og sette paa den, for at

175
 heres den kiggede Telling. Men den Mei agthid, som
 man forlanger ~~hvor Taler er om~~ Fremstilling af det
 menneskelige Legeme, kan her jo ikke være Tale om;
 det er sandskelt at kontrollere Symptomerne, at
 Spilletum og de angestende her i Lunde at bringe,
 de Sandheden inde gaa for Alt, og tillige har det
 sandkelt Omskiftelse med sig, saa man faar
 jo, saaledes er det sandskelt i Naturen. Derfor jo mere
 jo kan faar ind i mine Fremstillinger jo her, og
 jo mere jo kan faar under samme Betingelse, jo
 her; men det er mig neppe borte at fuldføre
 Studiet af et Lige altid under samme Betingelse
 samme Lagsid, endige Studier det er heel Gruppe.
 Der bliver altid Mangel, som man overlader Alkemi-
 melte og et sigende, endige. Derfor man jo endige
 bestandig otale noget paa det, hvad jo lærer ved
 mine Besig: Stalde og paa Malkepladsen.
 Jo end: at Mågen vil behænge dette paa det Berigste,
 men Tiden, der maaske vil bringe mig en tallig
 Mængde Studier er det Ende, der kan give mig den
 Likhed, som det nødvendigt er: at have Studier det Alt.
 Jo kan man angang ikke at det det, jo synes at
 Maleren man og her kunne tænke, og kan i hvert
 Feldt ikke skaffe Studier i en saadan Mængde. Det

